

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lukianu Hapanta

Lucianus <Samosatensis>

Basileae, [1619]

Pro eo quod inter salutandum verbo lapsus fuerat

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1448](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1448)

ad vini, ad cutē. N Inurat supercilia.] Alludit ad veterum morem, qui fugitivorum frontibus stigmata inurebant. O Funiculum & hamum.] Instrumenta piscatoria. oqueiā funiculus piscatorius ex seris equinis contextus: Theocritus in Piscatoribus vsus est. P Ex Pelasgico.] Pelasgicum locus fuit Athenis iuxta arcem, ut iam diximus. Q Lupum.] Lupus marinus. Meminit Aristot. & Plin. R Felis.] Galeus. Gaza mustellam interpretatur. Est piscis rapax. S Aphyis leuius.] Aphyæ pisciculi quos parit imus, vermiculorum in Italia caurientes, meminit Aelianus. Plinius verò aquas à Latinis appellari dicit, quod ex aqua & pluvia procreantur. T Plecta.] Piscis iatus. Meminit Aristot. & Suidas. V Echinis.] Echinus, Latine Erinaceus, spinis aculeatis.

PRO EO QUOD INTER SALV-
tandum verbo lapsus fuerat,

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΡΟΣΑΓΟ-
εὐδοκίας τῆς ἀπορίας.

Iacobo Micyllo interprete.

ARGUMENTVM.

RRespondet hac apologia pro errato quod inter salu-
lutandum ipsi exciderat, cum mane & in prima salu-
tatione quando *χαίρει*, hoc est, aue seu salve dicendum fuerat, ipse *ὕγιαυε*, hoc est, vale dixisset. Orationis status est iudicialis assumptivus. Fatetur enim & ipse peccasse se, quia ordinem inuertit, & quod postremum dici conueniebat, à principio vsurpauit: sed tamen culpam hanc mitigat atque eleuat, primum vsu ac potestate ipsorum verborum, ostendens τὸ *χαίρειν* non in principijs tantum à veteribus, sed etiā sine atque discelsu vsurpatū fuisse, *ὕγιαυε* autem viroq; loco frequenter à multis, à quibusdam etiam in principio semper positū fuisse: deinde & efficaciorē atque auspiciatorem vim ac significationem habere: idq; probat multis & poetarum & aliorum testimonijs, adductis item historiarum exemplis, vbi vel eodem errore *ὕγιαυε* pro

pro *χαίρειν* positum fuisset, vel aliàs vsurpatum, commodum aliquid utentibus attulisset. Post hæc ordinis inuersioni opponit euentum erroris, quòd tale verbum pro alio dixerit, cuius vis seu potestas, *hoc est*, valere seu sanum esse, cuius tempori non matutino tantum conueniat, & quòd hæc saluatio ceteris potior atque efficacior sit. Deinceps & principes hoc idem primum atque præcipuum suis mandant, vt salutis seu valetudinis curam gerant: & priuati quoque in resalutando saluos esse iubeant. Hinc & causam erroris siue euentus huius in deum aliquè transfert. Animi autem consternationem, quæ causam errori dederit, à consueto & obiecto seu casu defendit. Deinde & voluntatem principis pro se interpretatur, ficta conformatione, Ad finem ficta alia ac noua obiectione, orationem in votum seu precationem desinit. Exordium à loco communi sumitur. Verbum *χαίρειν* vbiq; saluere exposuimus, propter commodum versionis: quanquam non ignorem à Martiale atque alijs frequentius per Aures reddi, quando salutantis est. Nam alioqui & gaudere significat, interdum & valere, vt infrà, cùm discendentium mutuo est: vt & τὸ ὑγαίνειν, quod nos vbiq; valere vertimus, & saluum siue sanum esse intetim significat, ad quas significationes infrà in Græcis testimonijs quæ citantur, crebræ allusiones fiunt, præsertim cùm à principio ponitur.

Ἀλλὰ πὸν μὴ,
ἄνθρωπον ὄν
τα δαίμονος
τινος ἐπὶ φαν

ἀσφυσῆν πολὺ δὲ χαλεπώτερον,
ἀπλοχίαν ἔδραν παραδόξως
ἢ δαίμονος πλάσματος.

ter rationem, & seu numine

Difficile^a sanè est, homo cùm sis, alicuius Deï impulsione ac vim euitare. Multò autem difficilius, defensionè inuenire errati eius, quo quis præ-

quodam impellente lapsus est.

n n

quod

ἀπὸ ἀμφοτέρων τῶν ἐμοὶ συμ-
 βέβηκεν, ὃς ἀφικόμενος παρὰ
 σοί, ὡς περὶ σάποιμι τὸ ἔαυτὸν
 ἔκρινεν τὴν αὐτὴν ἡλικίαν φε-
 ρὼν, ἀφῆεν αὐτὴν χαίρειν κελύ-
 εσσιν, ἐγὼ δὲ ὁ χρυσὸς ἐπιταχό-
 μος. Ὁ δὲ ὑγιάνειν οὐκ ἔβην, δὲ-
 φημορ ἰὼν καὶ τῶς ἐκείνου κα-
 ρῶν, ὡς ὁ κατὰ τὴν ἔω. ἐγὼ
 ἰὼν ἔβην ἐπὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων ἰδίωρ τε
 καὶ ἡρυσίων καὶ παντῶν τῶν
 ἐπιτῶν ἀποείας οἱ. παρόντες δὲ οἱ
 ἡ παραπάλαι, ὡς τὸ ἀκός, οἱ δὲ
 ληρῆν ὑφ' ἡλικίας, οἱ δὲ χθρο-
 νῆς κραπάλης ἀνάμεικτορ ἔτι
 ἔοντο μὲν εἶναι, εἰ ἢ ὅτι μάλιστα
 οὐκ ἐπιφθόσιν λέγουσας τὸ γυ-
 νός. ὁ δὲ ὄσορ ἀκρωτῶν μαδί-
 αμαί ἐπισημηνάμεικος τὸ γλῶτ-
 τῆς τῶν διαμαρτίων ἔδοξεν
 ἔβην μοι καθὼς ἔχεν παραμυ-
 θίαν τινὰ ἐμοὶ σὺν γρηγορήσει,
 ὡς μὲν πάντων ἀνθρώπων ἐπὶ τῶ
 πλάσματι, μὴ δὲ ἀφ' ὀρθῶν ἡ-
 γοίμων εἰ προσδύτης ἀνὴρ το
 αὐτὸν ἀπεσφάνειν ἔχων ἁλῶς ἔ-
 χοντος, ἐπὶ τῶν σάπων μαρτυρῶν.

quod utrunq; mihi nunc ac-
 cidit, qui cum ad te venis-
 set, quò te ex more primo mane
 salutarem, deberemq; con-
 sueta ista voce vii, ac te sala-
 uere iubere: ego aureus ille,
 nescio quo pacto obliuus, uo-
 lere te iussi, verbo et ipso nò
 malo aut ominofo, sed inem-
 pestiuo tamen, ut quod ve-
 sperì non aurora conueniat.
 Ipse igitur confestim sudauì
 atq; erubui, varieq; meisum
 gessi, cum quid agerem, non
 haberem. At ceteri qui ium
 aderam, alij quidem lapsum
 me esse lingua, ita ut consen-
 tancum erat, alij præ atque
 delirare, alij verò ex hesita-
 na crapula repletum atq; es-
 brium adhuc esse existima-
 bant: tamen si tu ipse animo
 maxime a quo accipiebas: id
 quod tum acciderat, ne risu
 quidem modico notando lin-
 gua erratum. ^b *V*is igitur
 mihi sum operæ quoddam

Ἐπιλογίας μὲν ἦν ἴδιον ἰδίῳ, οἰ-
μαί, πῆρ γλώττης, εἰς οὕτως
ἔφηνον ἀπὸ τῶν ὀλιγοῦσιν, ἀρ-
χόφως μὲν οὐκ ἔγραψες, πα-
ρὰ ἀπόρῳ ἐν τῷ ξυνομιῶν
τῷ πεδύματι. πρῶτον δὲ
πολλὰ πρὸ φάνη τὰ λυγία, οὐ
μὲν πρότερον ἐρῶ αὐτὰ, ἢ
μὴ περὶ χάραξ αὐτῶ, καὶ τοῦ
εἴ πρῶτα, καὶ τῶ ὑγιανῶν
περὶ τὰ ἀνότα. τὸ μὲν δὲ
χάραξ ἀρχαία μὲν ἢ περὶ
γύρωσις οὐ μὲν ἰωθλοῦ μὲν
νομ, οὐδ' ἴπὸ τῶν πρῶτων ἐν-
ταξίῳ, ἀλλὰ καὶ πρῶτον μὲν
ἀντις ἀμύνης, ἐλγισμὸν αὐτῶ,
ὡς τὸ, Χάραξ, ὅ δὲ ἀνωτα τῆς δὲ
γῆς Τριυθίας. καὶ μετὰ τὸ
ἀπνομ ἐς λόγους ἦδη πα-
ροινίους πρῶτοι, ὡς τὸ,
Χάραξ Ἀχιμεῦ, αὐτῶ μὲν δὲ
σῆς οὐκ ἐπιδωῶς. Ὀδυσσεὺς
ὅποτε πῶ ἐπὶ σαλμίνω πρῶ-
βίαν αὐτῶ ἐρῶ ἡτορῶν.

καὶ

qui antea se mutuò nunquam viderant, alius in alium incide-
ret, salutatione hac uti solebant, quale illud est: Salve, ὁ σο-
λι rex istius Tirynehij. Deinde ὁ ἀεὶ, cum iam ad mutuas
confabulationes vētium esset, ut apud Homerū: Salve Pelide,
nil cœna equalis eges nunc. quo tum Vlysses usus est, quando
in legatione missus, oratorio modo mandata illi exponebat.

nnn 2 Praterē

Nam quantum quidem ad ipsam linguā attinet, defen-
sione aliqua opus puto non
erat, præsertim quādo in tam
bonam ὁ auspicatam pre-
cationem errando prolapsa
fuerit. Incipienti itaq; mihi
ab initio statim videbar in
difficilem quæstionem incur-
surus esse: at verò ubi iā pro-
gressus aliquantulū fuisset,
offerebant se multa quæ con-
modè dici posse videbantur.

Quæ tamen non antea dicā
quàm de ipso verbo Saluere,
de verbo Bene agere, ὁ de
verbo Valere, quæ consen-
taneum atq; æquum erit, ex-
posuero. Verbum igitur χαί-
ραμ (quod saluere nos dici-
mus) antiqua vox est, ὁ in
salutationibus iam olim ὁ
surpata, verum tamen nō ma-
nè tantum, neq; in primo so-
lū congressu, sed etiā cum

καὶ τῶτον ἐπὶ ὠ σωμαποθα-
 νῆν ἢ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν
 σιωπῆν ἰῶσαι. ἐν ἰπιοδῆς ἢ
 ἀρχῆ, Κλέων ὁ Ἀθλωάων δη-
 μαγωγός, ἀπὸ Σφακτηρίας
 πρῶτον χαίρειν πρόσθηκεν, ὀ-
 αγγελιδόμενι ὅτι πλὴν νικῶ πλὴν
 ἐκείθην, ἢ πλὴν τῶ Σπαρτιατῶν
 ἄλωσιν. ἢ ὅπως γε, μὴτ' ἐκεί-
 νον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐ-
 πιστάων, ἐν τῷ ἀρχαίῳ τῆ-
 σιστολῶν Αἰμίανην, ἀπ' αὐτῆ
 ἀρχαίῳ ὅτι τῶν πραγμάτων,
 ἀπ' ὁ θαυμασὸς Πλάτων, ἀ-
 νὴρ ἀξιόπιστος, νομοθέτης τῆ
 ζωίτωνος, τὸ ἢ χαίρειν κελώδ,
 καὶ πάνυ ἀπδοκιμάζω, ὡς
 μοχθηρὸν ὄν, καὶ οὐδὲν σπου-
 δῶρον ἐμφανῶν. τὸ δ' ἐν
 πρῶτῳ αὐτῆ αὐτῆ ἡσάγδ, ὡς
 κλονὸν σώματος τε ἢ ψυχῆς
 ἐν διακρίσειν σύμβολον, καὶ
 ἐπιστάων γε τῷ Διονυσίῳ, αὐ-
 τιᾶται αὐτῆ, ὅτι ποιῶν ἐς τὸν
 Απόλλω, χαίρειν τῆ θιόν πρῶτῳ.
 πην, ὡς ἀνάξιον τοῦ Πυθίου,
 γένδι verbum, pro eo introducitur, tāquam commune tam cor-
 poris quàm animi bene recteque affecti symbolū siue indicium:
 ac missis ac Dionysium literis, reprehendit ipsum, quòd cum
 ad Apollinem versus quosdam cōposuisset, deum ipsum sal-
 uere iussisset, quippe quòd hoc ipso Pythio indignum foret,

eoque dicto statim concidisse
 mortuus, peracto iam nun-
 cio, vna cum ipso illo verbo
 expirans. In epistola autem
 initio Cleon ille Achemen-
 sium tribunus, cum ex Spha-
 cteria scriberet, primus om-
 nium hoc verbum proposuit
 gratulari videlicet illis to-
 lens ob victoria eo loco par-
 tam, et quòd Spartanos cas-
 pios in potestate redegresset.
 Ac prorsus certe post illum
 Nicias dux cum ex Sicilia
 scriberet, antiquam epistolarum
 formam retinuit, statim ab
 ipsis rebus exordiendo. Quin
 et admirabilis ille Plato, vir
 fide dignus, ac legislator hu-
 iusmodi rerum, verbum hoc
 saluere, plane valere iubet,
 atque omnino improbat velu-
 ti malum ac prauum, et quòd
 nihil serium aut dignum pra-
 se ferat: contra autem d τὸ
 ἐν πρῶτῳ, hoc est, bene a-

ἢ δὲ ὅπως θεοῖς, ἀλλ' ἂν ἀνο
 θρώποις διζήσις πρῶτον, ὁ μὲν
 γὰρ θεοσέσις Πυθαγόρας, εἰ μὴ
 μὴ δὲ αὐτὸς ἑμὴν ἴδιον κα-
 ταλιπέτω τὸ ἄλλ' ἡξίωσεν, ὅσον
 Οἰκίω, ὡς Λακωνῶν, ἢ Ἀρ-
 χύτα, ἢ τοῖς ἄλλοις ὁμιλητάς
 αὐτὸς τεκμαίρεται, οὔτε τὸ εὖ
 πράττειν πρῶτον, ἀλλ' ἂν
 τῷ ὑγιάνειν ἀρχὴν ἐκείνου.
 ἄπαντ' ἄνθρωποι ἀπ' αὐτῶν ἀν-
 θρώποις ἐπισκινούσιν, ὁπότις
 σπουδαῖον τι γράφοισιν, ὑγιάνει
 ναὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ παρασκευ-
 αζούσθαι, ὡς μὴ αὐτὸ ψυχῆ τε καὶ
 σώματι ἀρμονιότατον, καὶ
 σωδῶν ἀπαντα περιεληφὸς
 τὰν θρώπων ἀγαθὰ, ἢ τότε πρι-
 πλοῦ αὐτοῖς πρῶτον, τὸ
 εὐαγέειν, τὸ σωφροσύνην.
 ἢ συμβῶν πρὸς τούτο
 ἄμωδόν ἐστιν ἔχοντο, ὑγιάνει
 πρὸς αὐτῶν ἀνομάζετο. καὶ
 ὅπως ἡγοῦντο τὸ μὴ ὑγιάνειν
 εἶναι, οὔτε δὲ τὸ εὖ πράττειν,
 uersa hominis bona. Præterea
 ἢ, qui alternatim inter se iūctus, quinquelinearē figurā consi-
 tuit: quo symbolo ac veluti nota quadā vidē ad eos, qui eius-
 dē professionis erant, eandemq; doctrinā seclabantur, vi so-
 lebant, valetudo, siue salus ab ipsis appellatur. Et in summa
 ἢ ipsum quidem valere putabant esse: verum neq; bene agere,

& non modò dijs, verum etiā
 ne hominibus quidem paulò
 dexterioribus decorū. Diui-
 nus quidem Pythagoras ille,
 tamen si ipse nihil proprium
 suorū scriptorū nobis relin-
 quere post se voluerit, quan-
 tū tamen ex Oecello, Luca-
 no, & Archyta, & ceteri-
 psius discipulis cōiecturā fa-
 cere liceat, nec verbū bene a-
 gere, ab initio literis suis p̄-
 misit, sed ab εὐγιάνειν quod
 est valere seu sanū esse exors
 diri iubebat. Cuncti itaq; illi
 qui professionē atq; doctrinā
 ipsius secuti fuere, quoniam
 misis inter se mutuò literū
 graue aut seriū aliquid scribe-
 rēt, valere siue sanos esse se-
 se, statim ab exordio inbebāt,
 tāquā & hoc ipsū verbum idē
 animæ quā corporei accom-
 modatū maximè foret, sum-
 matimq; cōprehenderet vni-
 que

οὐτε τὸ χάριον πάντας ἢ τὸ
 ὑγιαίνειν. εἰς δὲ, οἱ ἢ πῶ τι
 πρακτικῶ, τὸν μέγιστον ὄρον
 αὐτῶν, ἢ τὸν ἐντελεῖν, αὐτῶς ἀ-
 ριθμὸν ἀπτελεῖν οἷδ' καὶ ὑ-
 γείας ἀρχὴν ἐκάλεισαν, ὡρ καὶ
 Φηλόλαος ἔειπεν. καὶ τί σοι τοὺς
 παλαιούς λέγω, ὅπως ἢ Ἐπίκου-
 ρος, ἀνὴρ πολὺν χάριον ὡς
 χάριον, ἢ πῶ ἡδονὴν πρὸς ἀ-
 πολυτον ἀρουμένῳ, ἐν ταῖς
 σπουδαιοτέροις ἐπιστολαῖς (εἰς
 δὲ αὐτὰ ὀλιγα) καὶ ἐν ταῖς
 πρὸς τοὺς ἑλιστάτους μάξιμ,
 ὑγιαίνειν ἀθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ πρὸς
 ἐλέη; πολὺ δὲ ἄρ ἢ ἐν τραγῳ-
 δίᾳ, ἢ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ
 αὐτοῖς; τὸ ὑγιαίνειν πρῶτον ἀ-
 θὺς λέγόμενον. τὸ δὲ γὰρ Ὀδύ-
 τε ἢ μέγα χάρις, σοφῶς περὶ
 ταγμαίνον ἢ χάριον τὸ ὑγια-
 νειν ἔχει. ὁ δὲ Ἀλεξίς, ὡς δὲ
 σποδὺν ὑγιαίνει, ὡς χέουτος ἐλά-
 θας. ὁ δὲ Ἀχαιὸς, Ἡκω πεπρα-
 γῶς δὲ ἀνὰ, οὐ δὲ ὑγιαίνει μοι.

καὶ ὁ

lud: Vale & muluum mihi salue: doctē prudenterq̄
 valendi verbum, auere, siue saluere, illi prapositum habet.

Alexis autem:
 admodum aduenis?

O here, vale (inquit) vt tardē
 Et Achaus:

Venio peracta re graui, at tu mihi vale.

καὶ οἱ Φιλώμων· Αἰτῶ δ' ὕ-
 γείαν πρῶτον, ἔτ' ὠπραξίαν,
 τρίτον δὲ χάρεσιν, ἔτ' ὀφείλεσιν
 μηδένι. ὁ μὲν γὰρ τὸ σκοπιώτερον
 γράψας, οὗ καὶ Πλάτων μίμνε-
 υνται, τὴν ἢ οὗτος φησιν· Ἰγι-
 αάνην μὲν ἄριστον, τὸ δὲ αὐτῶν,
 καλὸν γένεσθαι, τρίτον δὲ πλεον-
 τῆν. τῆ χάρεσιν δὲ τὸ παρὰ
 παροῦκ ἱμῶσιν, ἵνα σοι τὸ
 γνωσιμώτατον ἴκῃ, ἢ πᾶσι
 ὅσα νόμος λέγει, Ἰγεία πρὸς-
 βίαν μακρότερη, μὴ τὰ σὺ νέοι
 μὴ τὸ λοιπὸν βιοτᾶς. ὥστε
 εἰ προσέειπεν ἴσθι Ἰγεία καὶ τὸ
 ἔργον αὐτῆς τὸ ὑγιανόν, πρὸς
 ταῖσιν ἄλλων ἀγαθῶν,
 μινεῖα δὲ καὶ ἄλλα ἔτι ποιν-
 τῶν καὶ συγγραφῶν, καὶ φι-
 λосоφῶν καταδέξασθαι σοι ἴσ-
 χον πετιμῶντων τὸ ὑγιάν-
 νην· τοῦτο μὲν παλαιότατον
 μινεῖα, ὅς μὴ εἰς ἀπεροκαλίαν
 τινὰ παρακινῶσθαι ἴκῃσιν μοῖ
 τὸ σύγγραμμα, ἢ κινδυνώσῃ.
 μὲν ἄλλω ἢ τῶν ἱερῶν τῶν
 ex historicis & philosophis commemorare tibi possim, ubi
 idem hoc verbum valere, antepositum reliquis atque pra-
 latum reperitur. Quae tamen omnia in praesentia omittam,
 ne mihi scriptum hoc in loquacitatem quandam ineptam ac
 puerilem adeo prolatur, videarq̄ue ipse i clauo alio a-
 lum

& Philemon quoque :

Primum (inquit) valere
 cupio, deim' agere bene :

Saluere tertio, plurimò de-

bere nil. Nam qui h con-

uiuiale illud carne compo-

suit, cuius & Plato meministi,

annón & ille ait : Equidem

hoc iudico primum, Val-

lere, deinde pulchrum vide-

ri, Post esse dicem? Verbi

autem saluere, siue auere, o-

mnino ne meministi quidem.

Et ut notissimum quoq̄ il-

lud, & quod omnibus in o-

re est, tibi dicam, Super-

rum antiquissima diua salus,

Tecum mihi liceat Viuere

quod superest.

Quare si antiquissima salus

seu valetudo est meriò etiam

ipsius opus, hoc est, valere,

saluumq̄ ac sanum esse, reli-

quis omnibus anteponendum

est. Infinita autem & alia

exempla tum ex poetis, tum

ex historicis & philosophis

commemorare tibi possim, ubi

idem hoc verbum valere, antepositum reliquis atque pra-

latum reperitur. Quae tamen omnia in praesentia omittam,

ne mihi scriptum hoc in loquacitatem quandam ineptam ac

puerilem adeo prolatur, videarq̄ue ipse i clauo alio a-

ἄλλοι. ὅτιζα δὲ τοι ἐρχοίαις
 ἰσοείας, ὅποσα μίμνημαι οἰ-
 κῆα τῶ παρόντι, πεσορά-
 ψαι, καλῶς ἔχην ὑπέλαβον.
 ἔτι Ἀλέξανδρῳ τῶ ἐν Ἰσοῶ
 μάχῃ ἀγωνισθῶ ἐμικην,
 ὡς Εὐμηνίς ὁ Σαρδανός ἐν
 τῇ πρὸς Αντίπατρον ἐπιστολῇ
 λέγει, ἔωσθ ἐσθλῶν ἐς τὴν
 σκλήρῃ αὐτοῦ ὁ Ἡφασίων,
 ἔτ' ἐπιλαθόμεν, ἔτ' ἐκ
 παραθείς, ὡσπερ ἐγὼ, ἔτι
 καὶ θεῶ τινος ὕτο καταναγ-
 κάσαι, τὸ αὐτὸν ἐμοὶ ἔφη,
 Ἰγίαν βασιλεῦ, καὶ ρὸς ἡδὴ
 παρατάξει. παραθῆτων
 δὲ τῶν παρόντων πρὸς τὸ πα-
 ράδοξον τῆς πεσορά-
 σιας, καὶ τῶ Ἡφασίων ὅτι
 γὰρ δὴ ἐπ' αὐτοῦ ἐκθανόν.
 τῷ Ἀλέξανδρῳ δὲ λέγομαι,
 ἔπι τὴν κληθῆσα. τὸ ἔθ' ὅσως
 ἐπανέξην ἀπ' τῆς μέχης ἡδὴ
 μοι ὑπισχνέται. Αντιόχῳ
 δὲ ὁ Σωτὴρ, ὅτι τοῖς Γαλλο-
 τοῖς σὺ ἀπὸ ἐμικην, ἔδοξ

liam trudere velle. Pauca ve-
 rò veteris historię, quan-
 tum adhuc memoria tenco,
 quantumq; ad hanc præsenz
 tem causam pertinere pros-
 priè videtur, non incommo-
 dùm huc ascribi posse existi-
 maui. Nam cùm Alexander
 Magnus pugnam illam ad
 Issum initurus esset, quemad-
 modum Eumenes Sardia-
 nus in epistola ad Antipa-
 trum refert, manè in taber-
 naculum eius ingressus He-
 phæstio, siue tum ita obliuis
 sui fuerat, siue consternatus,
 quemadmodum Ὁ ego, si-
 ue etiam numine aliquo im-
 pellente, idem tum quode-
 go, dixit, Ἰγίαν βασιλεῦ,
 hoc est, Vale rex: iēpus iam
 est in aciem educi exercitum.
 Conturbatis autem cæteris,
 qui tum aderant, ob inopis
 natam ac nouam salutandi
 formam, ac ipso Hephæ-
 stione propemodū præ mes-

tu emoriente, Alexander respondens: Recipio, inquit, omen.
 nam nos saluos atque integros è pugna reuersuros esse, hoc
 verbum mihi nunc pollicetur. Antiochus autem cognomens
 so Soter, quando cum Gallis conferturus prælium esset, per

ἔργον ἄναρ ἐπιστάλα οἱ τὸν Α-
 λέξανδρον, ἡρώδην συνήμα-
 ρα πὲρ τῆς μάχης παραδού-
 σαι τῆ στρατιῆ τὸ ὑγιαίνειν, καὶ
 ἔπειθ' οὗτος συνήμαρτι πλὴν θου-
 ριαστέον ἐκένειν νικῶν ἐνίκη-
 σεν. καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἰσχυ-
 ρος, διελθὼν ἐπιστάλαρ, σαφῶς
 ἀνέσπειρε πλὴν τάξιμ, ἐν ἀρχῇ
 κῆρ τῆς ἐπιστολῆς ὑγιαίνειν αὐ-
 τὸν πρὸ σαπῶν, καὶ τίλει δὲ
 ἀντι τῶν ἑρῶν ὄδω ἐπογράφει
 τὸ χάρισμα, ὡς Διονυσόδο-
 ρος, ὁ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ
 σωμαγαθῶν φησιν. ἄξιον δὲ
 καὶ Πύρρον τὸν Ἡπαρότερον μη-
 ὄδω, ἀνδρὸς μὲν Ἀλέξαν-
 δρον, τὰ δ' αὐτέρω ἐν στρατι-
 ζίας ἐνεκαμψῆ, καὶ μνείας
 προπὰς τῆς τύχης ἐν ἐπιτολῇ,
 οὗτ' ὅτι τὸν αὐτὸν ἀνὰ ἰσχυ-
 ρῶν, καὶ θύων, καὶ ἀνατι-
 θεῖς ὑδ' ἐπιτολῆν ἢ νικῶν, ἢ βασι-
 σιδείας ἀξίωμα μείζον, ἢ δὲ
 κλεῖον, ἢ πλούτου ἡγερό-
 κλῆν ἢ τῆς παρ' αὐτῶν, ἀν-
 ἔρ τῶν ἰσχυρῶν, ὑγιαίνειν, ὡς
 ἔσ'

quietem vidit adflare sibi A-
 lexandrum, & iubere ut tes-
 seram hanc ante pugnam mi-
 litibus daret, ὑγιαίνειν via
 delictet, ac sub hac tessera
 seu nota militari praelaram
 illam victoriam mox conse-
 secutus est Pratered & Pto-
 lemaeus Lagi missus ad Ses-
 leucum literis planè ordmè
 inuertit, principio quidem
 epistola valere illum iubens,
 pro eo auem ubi alij vale
 scribunt, in fine τὸ χάρισμα,
 hoc est: auere subscribens:
 quemadmodum Dionysodora
 rus tradit, is qui epistolas
 illius collegit. Non iniquum
 autem fuerit ὁ Πύρρον E-
 pirota illius mentionem fa-
 cere, qui post Magnum Ale-
 xandrum secundas in remis-
 litari tenuit, variatq; fortu-
 nae mutationes ac vices per-
 tulit. Hic igitur cum Deos
 precando, sacrificando, do-
 nariatq; consecrando quoi-
 die veneraretur: nunquam ta-
 mē vel victoriam ab illis, vel
 regni alicuius ampliorē maiestātē, vel gloriam, vel diuitias
 eum abundantiam postulauit, sed vnū hoc ὑγιαίνειν, hoc est,
 valere.

ἴσ' ἄν τούτ' ἔχῃ ῥαδίως ἀν-
 τῶ τῶν ἀπῶν πρὸς γνησομί-
 ερον. καὶ ἀείσα, οἶμοι, ἰφρό-
 να, λογιζόμεθ' ὅτι ἔδρ' ὀ-
 φιλ' τῶν ἀπάντων ἀγα-
 θῶν, ἴσ' ἄν τὸ ὑγιαίνειν μὴ
 εὐρ' ἀπῶ, ἀλλὰ νῦν ἰκᾶσον
 λαορὸς ἴδι' ὑφ' ἡμῶν ἀπὸ
 δεκταί, τάχα ἄν εἴποι τις,
 σὺ δὲ τούτορ ἐναμάξας, εἰ καὶ
 μηδὲρ ἄπο ἔφηθα, ὅμ' ἔ-
 τῶ δικαίῳ λόγῳ οὐκ ἄρ' ἔ-
 ξω εἶης τῷ ἡμαρτυκῆσαι, ὡ-
 σπερ ἄν εἰ τις περὶ τῆς ἐν-
 μι τὸ ἐράν', ἢ περὶ τῆς ἐ-
 φαλῆς τὰς ἐνημίδας ἐπιδή-
 σατο. ἀν', ὡ βέλτισ, φαίλω
 ἄρ' ἐξ ὅ πῶς αὐτόν, ἐκός-
 τως ἄν ταῦτ' ἐλίσθῃ, εἰ τις ὀ-
 λως λαορὸς τῷ ὑγείας μὴ δε-
 γμ'. νῦν δὲ καὶ ἔωθεν, καὶ
 μεσσοὺς ἡμέρας, καὶ νύκτωρ,
 ἀεί τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκᾶσι,
 καὶ μάστιγ' ὅτι ἀρχουσι, καὶ
 πῶμα

valere ac sanum esse, preca-
 ri solebat: ut qui putaret,
 quandiu hoc vno frueretur,
 & cetera facillimè euentus
 ra sibi esse. Ac rectissime,
 opinor, sentiebat, illud ni-
 mirum secum reputans, quòd
 eatorum bonorum om-
 nium nullus fructus foret,
 quamdiu vnum τὸ ὑγιαίνειν,
 hoc est, sanitas ista corporis
 atque animi sola abesset. Sed
 iam satis de eo, quo quicque
 horum verborum tempore
 propriè dici solitum fuerit,
 à nobis expositum est. For-
 tassis autem dixerit quispiā,
 Tu verò immutato ordi-
 ne illo, etiam si nihil aliud
 dixisses, tamen iure optimo
 accusandus, ac reprehenden-
 dus fores, perinde ac si quis
 galeam tibiae, aut rursus
 ocreas capiti alligatas im-
 ponat. Verùm, ὀ optime,
 (responderem & ego illi)

meritò sanè hæc diceres, si quid in vniuersum tempore fo-
 ret, quòd sanitate siue salute opus non haberet. Nunc aut-
 tem & mane, & meridiè, & noctu quoque salute ac sania-
 tate semper opus est, & maximè principibus vobis qui mul-
 tis occupati negotijs estis, cōq' ad plura corpore integro ac
 san

πολλὰ πρῶτον ὑμῖν, ὅ-
 σω καὶ πρὸς πολλὰ λίσσασθαι βύ-
 σσασθαι. ἔτι δὲ, ὁ μὲν χαίρει
 αἰτῶν, μόνον ἀφύμω τῆ ἀρ-
 χῆ χεῖρα, καὶ ἔστιν ἀρχὴ τὸ
 πρῶτον· ὁ δὲ ὑγιάνειν παρ-
 ρακινδύμω, καὶ χεῖρα μόνον
 τι δρᾷ, καὶ ἀπομυμνήσκει τῶν
 πρὸς τὸ ὑγιάνειν σωτηριού-
 των, καὶ ὁ σωδὲχεται μόνον,
 ἀπὸ καὶ παραγίγασθαι. τί δὲ
 εἰς ἡμῶν βιβλίω, ὁ δὲ ἡμῶν
 ἀπὸ βασιλείας παμ-
 βάνται, βύττω πρῶτον ἡμῖν
 ὅσα παραγίγασθαι, τῆς ὑγείας,
 τῆς ἡμετέρας αὐτῶν ἐπιμε-
 νῆσθαι, καὶ μάλα ἀκόσως· ὅσα
 δὲ ἡμῶν ἐν ἡμῶν ὄφειλ, ἡμῶν
 πρὸς τὰ πάντα μὴ ὅσα ὄφει-
 λαμῶν· ἀπὸ καὶ ἡμῶν αὐ-
 τοῖς, ἔτι λαγὼ τῆς Ρωμαίων
 φωνῆς ἐπαίω, βύττω πρὸς ἡμῶν
 ὄφειλται ἀντιδρᾷ ἡμῶν, ὅσα
 τῆς ὑγείας ὀνόματι πολλοῖς
 αἰς ἀμείβασθαι, καὶ ταῦτα
 πάντα ἔπιπν, ὅσα ὅσα ἐν προ-
 ροίας ἀφελὸν μὲν τὸ χαίρειν
 ἐπιτη.

cupitis, salutis nomine plerunq; respondere illis soletis. Atque
 hæc omnia dixi, non quod de industria omisso verbo χαίρειν
 pro

sano necesse habetis. [¶] Pro-
 terea autem ille qui χαίρειν
 hoc est, aue, seu gaude dicit,
 auspicato tantum principio
 vitur, ipsaq; res non aliud
 quam precatio, siue optatio
 quædam est. at qui valere in-
 bet, ille [¶] vtile quiddam
 facit, [¶] omnium eorum ad-
 monet simul, quæ ad sanita-
 tatem, siue salutem aliquid
 conferunt: neque solum com-
 precatur, verum etiam des-
 nuciatur, atq; imperat. ^o Quid
 autem? [¶] annon [¶] in libello
 mandatorum seu negotiorum,
 quod semper [¶] à rege quo-
 que accipitis, hoc primum
 esse solet, quod vobis præ-
 cipitur, quod sanitatis atque
 salutis vestræ curam habe-
 tis? Ac merito sanè. Neque
 enim vlla vestri vtilitas ad
 res cæteras obeundas foret:
 nisi integri ac salui essetis.
 Sed [¶] ipsi vos (si modò Ro-
 manum sermonem ego quo-
 que nonnihil intelligo) cum
 salutâtes vicissim verbis ac-

ἐπιτηδύσας δ' αὐτ' αὐτῷ ἐκ
 πᾶν τὸ ὑγιάνειν, ἀπ' ὧς τῷ
 τὸ μὲν ἄκων παθῶν ἢ γυλοῖ
 ἄρ' ἢ ξυρίων, καὶ τοὺς λυ-
 ροὺς τῶν πρῶτων ὁμοίων ἐ-
 βαλλάτων, χάρει δ' ὁμολογῶ
 τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα
 ἐς ἄλλο μακρῶ ἀσθενέστερον ἢ
 εὐεργάτη, καὶ ἐς τὸ ἄμεινον
 παρ' ἄλλοιων, καὶ τάχα τῆς ἕ-
 γασ ἢ Ασκληπιῶ ἀντὶ ἐπί-
 νοίᾳ τῶν ἐπράχθη, δι' ἑμοῦ
 τοῖ τὸ ὑγιάνειν ὑπερμεγέθους,
 ἐπεὶ ἐγὼγε ὡς ἄρ' αὐτὸ ἐπασ-
 θον ἄνω θεῶ, μηδ' ἐπο πρότε-
 ρον ἐν τῷ μακρῶ βίῳ ταρ-
 χθῆς ὁμοίον, ἃ δὲ δὲ καὶ ἀν-
 θρωπίνῳ τινα ἕπὲρ τῷ γεγο-
 νότ' ἀπολογίαν ἐπέμ' ἔδδεν
 ξύνον, ἃ πάντων ἰσχυρὰς ἐπὶ
 τοῖς ἀείσοις πᾶσι σὲ γνωρίζουσα,
 ἐκ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας ἢ τῶ-
 ναντίον διαταραχθῆς ἐνέπε-
 ῖον. τάχα δ' ἄρ' ἢ τινα ἐκπύ-
 ξαν

pro eo ὑγιάνειν dicere flu-
 dio quodam affectarim, sed
 quia hoc ipsum inuito mihi
 accidit. Aut quomodo e-
 nim non ridiculus forem, si
 & aliena lingua loquerer,
 & tempora salutationum
 immutarem? Gratiam au-
 tem & dijs ago, quod mihi
 erratum hoc in aliud longè
 auspiciatius verbum conuer-
 sum fuit, atque ipse in me-
 lius, errando prolapsus sum.
 Et quid si hoc Salutis, aut
 etiam Aesculapij ipsius pro-
 uidentia quadam factum
 est, qui tibi per me salutem
 ac sanitatem promittere ita
 voluerit? Nā quo pacto ipse
 equidem, nisi à Deo ali-
 quo impulsus, quicquam e-
 iusmodi committerem, quā
 antea per omnem aetatem
 nullo simili pacto turbatus
 atque animo perculsus fue-
 rim? Quod si verò & hu-

manam quandam defensionem pro eo quod accidit, afferre
 conuenit: nihil nouum aut peregrinum hoc est, si cūm ada-
 modum in eo elaborauerim, ut ex optimo atq; potissimo tibi
 notus fierem, deinde ex nimia cupiditate ac festinantia in di-
 uersum animi consternatione quadam incido? Iam & à recta
 cogita-

ζει τ̄ καθ̄ ὁρθῶν λογισμῶν
 καὶ κρατιωτέρῳ πλῆθει, ἢ
 οἱ μὴ προσηκῶντες, οἱ δὲ ἐν
 τῷ τάξει τῆς περὶ σαροφάσις
 μὴ μένοντες. οὐ δὲ εὖ οἶδ'
 ὅτι καθ̄ οἱ ἄλλοι εἰς ἀνοίαν
 ἢ ἀπειθυσίαν, ἢ παραδρο-
 σίῳ παραφύρωσι τὸ πρᾶ-
 μα, ἀλλ' οὖν αὐτὸ σύμβολον
 καὶ ἀφελείας ποιεῖσθαι, καὶ ψυ-
 χῆς μηδὲν ἀγορεύον καὶ ἔν-
 τεχνον ἐχούσης, ὡς τότε πω-
 νυ θαρραλέον ἐν τοῖς τοῖ-
 τοῖς, ὃ πῶρ' ἔω θρασύτητι
 καὶ ἀνασχωτικῆς ἐστὶ. καὶ ἔ-
 μοιγε ἐν μηδὲν μὴ τοιοῦτον
 σφραγισθῆναι, εἰ δὲ συμβαίη πῶς
 ἀφελείαν αὐτὸ πρῆπιθῆναι. ἐ-
 πί γοῦν τοῦ πρώτου Σίβασου
 καὶ τοῖον δὲ τι λέγεται ἔχει-
 θῆναι. ὃ μὴ ἔντεχνον διὰ τὴν
 δικασίας ὁρθῆς, καὶ ἀκρίβους
 ἐγκλήματι τοῦ μεγίστου ἀδι-
 κους συνοφθαλμῶν ἀνθρω-
 πων,

modum errare: quod si verò aliquando contingat, ut id in
 faustam & auspiciatam comprecationem aliquam semper
 euadat. Temporibus igitur primi Augusti etiā tale quiddam
 accidisse dicitur. ^u Nam cum ipse sorte quadam iudicio cui-
 dam presedisset, atque causa recte ac legitime iudicata, ho-
 minem

cogitatione atque animi cōh-
 ceptu facile etiam deturba-
 verit aliquem milium mula-
 titudo atque frequētia, quos
 rum alij quidem aduersos
 protrudunt & impellunt,
 alij autem ordinem salutans
 eorum impediunt, & distans
 bant. ^v Tu verò, fat scio,
^s quantumvis alij demen-
 tiam, aut inscitiam, aut e-
 tiam delirationem quan-
 dam, factum hoc interpreta-
 rantur, pro verecundia &
 simplicitatis quodam sym-
 bolo atque indicio ipse ac-
 cepisti, animique nihil so-
 rense aut vaftrum, nihil au-
 tis aut calliditatis habenti-
 bus signum esse existimasti:
 quando cerē nimia in his
 rebus audacitas, non mil-
 tum à temeritate atque im-
 pudencia distat. ^t At ipse
 quidem optārim, ut ne vn-
 quam contingat mihi in hunc

ἔργῳ, ὃ ἵ χάριν ὁμολογῶν, με-
 γάλῃ τῇ φωνῇ χάρις οἶδα σοί,
 ἔφη· ὃ αὐτοκράτωρ, ὅτι κα-
 κῶς καὶ ἀδίκως ἐδίναξ. καὶ
 τῶν περὶ Σιδασὸν ἀγανα-
 κισάντων, καὶ ἀρσπασαδοῦ
 τ' ἀνθρωπορὶ θρόνον, πᾶν-
 σαδοῦ χαλιπαύοντος, ἰκῶς
 ἔφη· ὃ ἴδ' τὴν γλῶσσαν
 αὐτοῦ, ἀπὸ τὴν γρόμῳ ἰξί-
 τάξην ἀξιορ. καὶ ἔφη ἔγω,
 σὺ δ' ἄτε τὴν γρόμῳ σέ-
 ψαις, πᾶν δύνῃ ἐυρήσεις ἄ-
 τε τὴν γλῶσσαν, ἀφῆμ. ὃ καὶ
 αὐτῇ, ἕοικα δ' ἐνταῦθα ἡδὴ
 γρόμῳ ὃ ἀπότως ἀπὸ τι φο-
 βητήσασθαι. μή τισι δόξω ἰξί-
 πίτηδ' ἡμαρτηκῶς, ὡς τὴν
 ἀρλογίαν τῶν τῶν συγγα-
 ψομαι. καὶ ἔφη, ὃ φίλτατε Α-
 σκληπίε, ζῆτορ φανῶμαι τὸν
 πόρον, ὡς μή ἀρλογίαν, ἀπ'
 ἐπιθέξιος ἀφορμῶν
 ἐν δολκῆν.

minem quendam iniuste ca-
 lamitoseq; delatum, à maxi-
 mo quodam crimine absol-
 uisset, ille gratiam agere vou-
 lens, alta voce proclamauit:
 Gratiam tibi, inquit, Im-
 perator, habeo, quod malè
 atque iniuste iudicasti. Ibi
 cum ceteri, qui circa Augu-
 stum erant grauitèr indig-
 narentur, hominemq; dis-
 cerpere ac lacerare uellent:
 Desiste, inquit ille, ab indi-
 gnatione. Neque enim lin-
 guam ipsius, sed animum ex-
 aminare atque inspicere a quò
 est. Itatum ille: At tu siue a-
 nimum inspicere ὃ contem-
 plari uoles, beneuolum repe-
 ries: siue linguam, neque ipsa
 inauspicatum aut ominosum
 aliquid dixit. ^x Ceterum vi-
 deor hoc loci iam constitu-
 tus non immeritò ὃ aliud
 quiddam uereri debere, vi-
 delicet ne qui me putent ex composito errasse hoc pacto, quò
 hanc apologiæ scribendæ causam haberem, atq; uinam qui-
 dem, ὃ optimè Arsculapi, eiusmodi hæc appareat oratio, ὃ
 non apologiæ speciem, sed ostentationis ali-
 cuius captatam occasionem
 præ se ferat.

GILBER.

GILBERTI COGNATI

ANNOTATIONES.

ARGUMENTVM EIVSDEM.

Lycianus in hac apologia vsum verborum τὸ χαίρειν ἢ ὑγιαίνει sostendit, & cui tempori, à quibusque accommodata fuerint: atque exempla eorum recenser, qui vel simili errore aliquando lapsi fuere, vel meditato, eodem quo ipse, verbo vsi, magnū ex eo commodum consecuti sunt, Hephæstionis & Alexandri, Antiochi, Ptolemæi, Lagi, Pyrrhi. Hoc ego vnum addam ex Dione in Adriano: Cornelius, inquit, Fronto peruesperi quando que ab cœna domum repetens, officium cuidam præstituturus, ἐν τοῦ ἡ δειπνοῦντι ἐστὶν, est iudicium ingressus: iudices ita salutavit, vt non matutino vteretur verbo χαίρε id est, aue, sed vespertino ὑγιαίνει, quod salue interpretantur. Cæterum ὑγιαίνει ambiguum verbum ferè in malum sonat, quom significamus abesse sanitatem mentis. Eo verbo quidam Cæsari exprobrauit insaniam, Philippus Menecrati. Augustus Cæsar Fulvio dicenti χαίρε, ille respondens, non retulit χαίρε, sed ὑγιαίνει, id est, sanus sis. vclut insaniam exprobrans, non precans salutem. Agesilaus Menecrati, cui cognomen erat Iupiter, quum is ad ipsum scribens, non abstinuisset ab ambitioso titulo, sic exorsus epistolam: Menecrates Iupiter Agesilao χαίρειν salutem rescripsit hunc in modum: Rex Agesilaus Menecrati ὑγιαίνειν hoc est, sanitatem, vnus verbi mutitione exprobrās illi insaniam, qua Iouis cognomine gloriaretur, quū nihil aliud esset, quā homo, fortasse cæteris deterior. Græci quibus benè precantur χαίρειν dicunt. Semper verò χαίρειν dicunt Græci, quibus benè precantur. Erasmus noster in opere de Conscribendis epistolis: Græci, inquit, ferme in hūc modum salutant, Πλάτων τῷ Διονίῳ εὖ πρὸς θεῖν. Quæ verba non hoc sonant Græcis, quod quidam existimant, quasi iubeamus illos, quos ita salutamus, benè viuere, sed quod felicitatem precemur. Nam quibus res sunt secundæ, ij

Græcis

ANN
Græci Conscribendis
conscripti, quod
vno verbo expressit
Celsi gaudere
Pithagoras quod
hæmon, quare
dixit ita erat &
Lionis. Comp
da luerit ar
Græci nancu
Celsi, cum
nate copulet
le perlingit
tum. Pro qui
χαίρειν
ἀγαθῶν
ἀγαθῶν
Gai
Mon
Sala
a DIF
b Vitis
tms meo
v. den, dicit
est, mpti, p
nonquam nō
in hūc Toge
tore velle
quod nō m
pau spili
epistolam
vna mē m
pripio χαί
prouidat v
fuit:
Et longum
d. n. d. m. t. m.

Græcis *ὀψέσθην* dicuntur. Quidam pro *ὀψέσθην*, dicunt *χαίρειν*, quod apud nos sonat gaudere. Vtrunque vno versu expressit Flaccus lib. i. Epist.

Celso gaudere, & bene rem gerere Albiniano.

Pythagoras quoque in Epistolis non alia usus est consuetudine, quam ut iuberet *ὕχαιρειν*. Inter Mazas porro diis sacra erat & *ὕχαινα*: quo nomine proprie significatur sanitas. Compertum id quoque nobis, cum qui tuendæ sanitatis artem profiteatur omnifariam, *ὕχαιρὸν* à Græcis nuncupari. *χαίρειν* primus scripsit in Epistolis Cleon, cum iam Atheniensis imperij habenas gubernare cœpisset, quem Aristophanes in Pluto comico sale perstringit, dicens: Verbum esse vetus iam & obsoletum. Pro quo subiungit aliud, nempe *ἀσπάζομαι*

χαίρειν ἄρ' ὕμῳ ἐστὶ ὡ ἀσπάζεσθαι ἀρχαίον ἢ δὴ ἀσπάζεσθαι ἔστιν ἔστιν

ἀσπάζομαι: hoc est,

Gaudere vos iubeo, populares o viri:

More alloquendi iam obsoleto atque vereri,

Saluto vos.

a **DIFFICILE** sanè est.] Exordium à loco communi.

b Visus igitur.] *Propositio.* c *μικρὸν χαίρειν.*] Erasmus meus hunc locum ita vertit in Chiliad. Hoc dictum longum valere, declarat nobis non amplius curæ futurum. Metaphora est, inquit, sumpta ab ijs qui discedunt diutius absisturi, seu nunquam redituri. Est sepiculè apud nostrum Lucianum, vs in Ioue Tragædo, item in Gallo, dialogo de Humanorum statuum vanitate pulcherrimo, *μικρὸν χαίρειν φερόσας*: id est, longum valere iussisset. Cicero ad Atticum lib. 8: At ille *ποδὶ χαίρειν τῷ κελῷ* dicens, contulit se Brundisium. Item Hippolitus apud Euripidem: *τὸ σὺν ἡμῶν ποδὶ ἐγὼ χαίρειν λέγω*. Veni tua multum valere renuncio. Cicero lib. 15. Epist. famil. pro *μικρὸν χαίρειν*, dixit nuncium remissere: Virtuti, inquit, nuncium remisisti, delinitus illecebris voluptatis. Virgilius:

Et longum formose, vale, inquit Iole.

d. τὸ *ὀψέσθην.*] Socrates apud Platonem in Euthydemo

○○○

doceat,

annotauimus in *Vitarum auctione*. g Philemon quoque.] Sententia est de ordine votorum, seu summi boni, à multis aushoribus celebrata. h Conuiuiale carmen.] *Locus Platonis est in Gorgia*, & hic ordo votorum olim popularibus etiam canulenis celebrabatur. Idem Plato de Legibus 1. effert ad hunc modum. Primum locum obtinet bona valetudo. Secundum forma, tertium robur, quartum opes. haud caecae, sed acutum cernentes. Idem de leg. 2: Aiunt enim optimum ac potissimum esse bonam valetudinem, proximam formam, tertium diuitias. Huc etiam illud Luuenalis saty. 10. spectat:

Orandum est vt sit mens sana in corpore sano.

Meminit eius rei Theodoricus (yvensis lib. 11. Therap. uices) i Clauo alio alium clauum.] id est, malum alio malo. Idem Lucianus in Philops. ἡ ἄλω φασὶν ἐκκερῆς τὸ ἴλον: id est, Et clauo, quod aiunt, extundis clauum. Sed hunc apologiæ locum Erasmus nos ter sic vertit: Vereor ne si ad inuentatum crimen, etiam adulationis accusationem adiunxero, clauum quod aiunt, clauo pellere videar, maiore minorem. Hoc proverbio vsus est Aristot. lib. 5. Polit. cap. penult. & Cic. Tusc. 9. libro 4. κ χαίρειν.] χαίρειν ad secundam valetudinem in epistolis atque salutationibus locum inuenis communi loquendi vsu. tametsi Plato mansit δὲ πρῶτον. Est enim letitia affectio animi in corpore sano. Hinc Horat. lib. 1. Epistol. 8:

Cello gaudere, & bene rem gerere Albinouano.

l Pyrrhi Epirotæ.] De Pyrrho Epirotarum rege, vide lib. 18. Iustini. m Tu verò.] Obiectio mutati ordinis, cui respondet primò à vi & potestate verbi, quòd ea omni tempore conueniat. n Præterea.] A collatione salutationum. o Quid autem.] A proprio exemplo & vsu eorum, à quibus reprehenditur. p Nisi à deo.] Translatio erroris in Deum aliquem. q Quòd si verò.] Alia defensio qua & pro errore & animi perturbatione responder. r Tu verò.] A consuetudo. s Quantumuis alij.] A remotione causæ. t At ipse quidem.] Confirmatio qua voluntatem principis pro se interpretatur, à consequentibus. u Nam cum ipse.] Ab exemplis. x Cæterum.] Alia obiectio καὶ ἰσχυροῦς, cui respondendo orationem concludit καὶ δὲ χλω.